

GEREFORMEERDE KERKE IN SUID-AFRIKA

HANDELINGE

VAN DIE NEGE EN VEERTIGSTE NASIONALE SINODE VAN DIE GEREFORMEERDE KERKE IN SUID-AFRIKA GEHOU TE POTCHEFSTROOM OP 4 JANUARIE 2006 EN DIE VOLGENDE DAE

1. AMPTELIKE OPENING

1.1 *Opening Roepende Kerkraad (Art 1)*

Die Voorsitter van die Roepende Kerkraad (Potchefstroom-Noord), ds HS Coetzee, open die vergadering deur uit Ps 67 voor te lees, Sb 1:1 te laat sing en voor te gaan in gebed.

1.2 *Verwelkoming (Art 2)*

Ds HS Coetzee rig hierna namens die Roepende Kerkraad 'n hartlike woord van verwelkoming aan alle afgevaardigdes.

1.3 *Konstituering (Art 3)*

Kredensiebriewe is van al die Deputate Korrespondensie van die Partikuliere Sinodes ontvang. Dit is behoorlik onderteken en in orde bevind.

1.3.1 Die volgende afgevaardigdes is teenwoordig:

Partikuliere Sinode Bosveld

Predikante (Primi)

Ds RA Bain
Ds JA Berg (sek)
Dr ALA Buys
Ds SA Cilliers
Dr EJ de Beer
Ds DJ de Kock
Ds MJJ Erasmus
Ds JE Franck
Ds JH Grobler
Ds NN Ligege
Ds LAS Nel
Ds G Opperman
Ds CB Swanepoel
Ds HPM van Rhyn
Ds PJ Venter

Ouderlinge (Primi)

P Aucamp
CJ Coetsee
CJ Kruger
WJ Snyman
J Groothof
OA Schutte
SJM Swanepoel
JP Viljoen
H van der Wateren
PGW Roets
LJ de Beer
PCZ Viljoen
CNW Ligthelm
JA Hoogenboezem

Partikuliere Sinode Noordwes

Predikante (Primi)

Dr WC Opperman
Ds PW Kurpershoek
Dr SJ van der Merwe
Ds PA Coetzee
Dr CJ Smit
Ds JB du Plessis

Ouderlinge (Primi)

AJ du Plooy
JP Snyman
IJ Bisschoff
JC van der Walt
PWH Aucamp
PJ Snyman (sek)

Ds P Venter
Dr AH Grové
Ds JP Bingle
Ds W Vogel
Ds TC de Klerk
Ds JH Jordaan
Ds JC Erasmus
Ds RJP du Plessis
Ds HS Coetzee

Oostelike Partikuliere Sinode

Predikante (Primi)

Ds CJH Breed
Ds EJ Tiemensma
Ds LH van Schaik
Ds JH Cilliers
Dr AJ Krüger
Ds DJ Bakker
Ds HJ Venter
Dr SF Kruger
Ds PJ van der Walt
Ds PH Fick
Ds C Kruger
Ds HL Stavast
Ds PD van Dyk
Ds J van Schaik
Dr SP van der Walt

Partikuliere Sinode OVS en Natal

Predikante (Primi)

Ds WJ Botha
Ds CJJ Putter
Ds PJ van der Walt
Ds TJ van Vuuren
Ds SP Venter
Ds AF Berg (sek)
Ds HF van Wyk
Ds PK Lourens
Ds HJ Vermeulen
Ds TJ Potgieter
Dr SJ van der Walt
Ds CA Jansen
Ds AH Stavast
Ds JJ de Kock
Dr N Vorster

MC Erasmus
DF du Toit (sek)
AJ Viljoen
K Wyma
NJ Ranft (sek)
PJ Jones
GM van Blerk (sek)
H van Vuuren
PI Labuschagne

Ouderlinge (Primi)

JA de Jongh
MS Prinsloo
F vd B Postma
PL Zeeman (sek)
DL de Beer (sek)
WJD Fouche
JP van der Walt
JLJ van Vuuren
MJ Kruger
PJ Erasmus
H van Tonder
BD Bakker
BJ Vorster (sek)
TG Droomer
NJ Hartung

Ouderlinge (Primi)

JM Bester
GJ Coetzee
JH Cronje
HAH de Klerk
MJ du Plessis
JM Earle
MN Hermann
FC Jordaan
CA Müller
PJ Potgieter
CG Theron
TN van der Walt
TA van Eeden
DP Venter
J Markram (sek)

Partikuliere Sinode Pretoria***Predikante (Primi)***

Ds C Aucamp
Dr DG Breed
Ds HJP de Beer
Ds IW Ferreira
Ds BCG Fourie
Dr PH Heystek
Dr J le Roux
Ds NW Ligthelm
Ds GJ Meijer
Ds HLJ Momberg
Ds MJ Smidt
Ds SD Snyman
Dr HG Stoker
Ds HT de Villiers (sek)
Dr JL Venter

Ouderlinge (Primi)

H Barnard
WJ Cilliers
J Coetzee
JC de Beer
AS du Plessis
JCG du Preez
DJP Erasmus
JJ Hertzog
WC Heystek
A Hibbert
WFA Kirsten
PWB Kruger
GJ Oosthuizen
HS van der Walt
PJC van Staden

Partikuliere Sinode Randvaal***Predikante (Primi)***

Dr G Breed
Ds AP Tredoux (sek)
Ds PJ van Blerk
Ds P Fanoy
Ds FM Dreyer (sek)
Ds AH Mulder
Ds JA Schutte
Dr ME Schalekamp
Dr J Pretorius
Dr FP Kruger
Dr JM van Tonder
Dr JH Howell
Ds AP Kruger
Ds LJ van der Walt
Ds JJJ Erasmus

Ouderlinge (Primi)

JJ van Niekerk
AP van Zyl (sek)
JJ Howell
E van Loggerenberg
KS Haarhoff
BA Potgieter
I Buys (afwesig)
AJP Opperman
C van den Berg
J Kruger
P Oosthuizen
TM Buys
PL Ligthelm
G Kotzee
J Naude

Suidelike Partikuliere Sinode***Predikante (Primi)***

Ds JGL van der Walt
Ds CCA Vrey
Ds H Reinecke
Ds KA Janse van Rensburg
Ds JP van der Walt
Ds BR Kingma
Ds MP Fourie
Dr De W Saaiman
Ds DHP Wijnbeek
Ds D Pansegrouw

Ouderlinge (Primi)

WH Smit
P Aucamp
WD van der Walt
GJ Swanepoel
BJ van der Walt
MA du Toit
W Grové
IJ Lessing
N Grobler
FJ du Plessis

Ds RG Aucamp	MN Ras
Ds JH Venter	PA Marais
Ds J Malan	JJ Hitge
Ds HC van Rooy	FJ Kruger
Dr VE d'Assonville (sek)	JG Vorster

1.3.2 *Adviseurs*: proff CFC Coetzee, BJ de Klerk, FW de Wet, A le R du Plooy, JJ Janse van Rensburg, GJC Jordaan, PP Kruger, TD Mashau, HF van Rooy, FP Viljoen en JM Vorster.

1.4 *Verkiesing van Moderamen* (Art 4)

Die voorgestelde Ordekommissie word as Telkommissie aangewys.

Die Sinode verkies die volgende Moderamen:

Voorsitter:	Dr DG Breed
Ondervoorsitter:	Ds PJ van der Walt (Bethlehem)
Skriba:	Dr CJ Smit
Adjunk-skriba:	Ds LH van Schaik

Die Moderamen neem hulle sitplekke in.

Al die afgevaardigdes, besoekers, buitelandse besoekers, emeriti en professore van die Teologiese Skool word verwelkom (Art 5).

1.5 *Openlike Verklaring* (Art 6)

Die Voorsitter, dr DG Breed, lees die Openlike Verklaring voor, waarna alle afgevaardigdes staande hulle instemming betoon.

1.6 *Godsdiensoefening en Groete* (Artt 29, 30-37)

Die Sinode kom byeen in die Gereformeerde Kerk Potchefstroom-Noord.

Dr PJ Buys gaan voor in die bediening van die Woord uit Sagaria 8.

Die Voorsitter, dr DG Breed, bedank dr Buys vir die treffende boodskap.

Die Voorsitter heet al die gaste welkom, asook in besonder die buitelandse gaste en emeriti en besoekende broeders en susters.

Dr Kobus Gerber lewer die groeteboodskap namens die NG Kerk.

Ds MA Modise lewer die groeteboodskap namens die Sinode Middellande.

Prof Johan Buitendacht lewer die groeteboodskap namens die NH Kerk.

Prof Roelof Mare lewer die groeteboodskap namens die APK.

Rev Sing Bok Kim lewer die groeteboodskap namens die Presbyterian Church in Korea.

Die ondervoorsitter, ds PJ van der Walt, bedank al die gaste asook in besonder die broeders wat groeteboodskappe gelewer het.

2. AFGEVAARDIGDES ANDER KERKGEMEENSKAPPE / SINODES, GROETE, ENS

2.1 *Groeteboodskappe*

2.1.1 GROETEBOODSKAP TEOLOGIESE SKOOL POTCHEFSTROOM

Ons kan vanjaar terugkyk op 'n eeu van genade. In 1905 is die Teologiese Skool van die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika vanaf Burgersdorp na Potchefstroom verskuif. Uit hierdie klein begin het die Potchefstroomse Universiteit vir Christelike Hoër Onderwys later gegroei en hierdie dinamiese universiteit is nou die ruggraat van die Noordwes Universiteit met sy bykans 38 000 studente. Min kon die besluitnemers in Burgersdorp verwag dat hulle klein begin so groot vrug sal lewer. Aan geloof het dit hulle egter nie ontbreek nie. Na 'n ondermynende oorlog het hulle

steeds die roepingsbesef gehad om groot offers te bring terwille van die saak van God se koninkryk. Daarin is hulle vir ons vandag steeds 'n voorbeeld.

Aan die Teologiese Skool (TSP), ook in sy vroeë dae op Burgersdorp, is tot op datum 556 predikante opgelei asook ongeveer 50 aan die destydse opleidingsentrum op Dube en later die Teologiese Skool van Hammanskraal. Deur hierdie opgeleide bedienaars is die evangelie in baie tale in en buite Suid-Afrika verkondig. Gereformeerde gemeentes is gestig en opgebou; Kinders is gekatkiseer en ongelowiges is tot die Here bekeer. Buitelandse predikante is ook hier opgelei en as gevolg van hierdie werk is stukrag verleen aan die Teologiese Skool van die Presbyterian Churches of Korea (Kosin) in Seoul wat tans honderde studente vir Gereformeerde bediening in die Ooste oplei. Niks hiervan sou kon gebeur as die Here nie die beskeie pogings van mense in die verlede geseën het en die Gees ons vaders en moeders nie getrou gelei het nie. Aan die Drie-enige God die eer en die lof! Nooit kan ons Hom ophou dank nie!

Die TSP is 'n Skool van die Gereformeerde Kerke. Saam het al die gemeentes ooreengekom om hierdie kleinood op te rig en te onderhou. Dit het met groot opofferings gepaard gegaan. Vandag is dit nog so. Ons dank dus ook aan die gelowiges wat so getrou finansiële opofferings ten bate van die TSP gemaak het. Aan die kerke wat hier in 'n sinode saamkom dra ons ons groete oor. Ons bede is dat die sinode met wysheid en insig toegerus sal word om besluite te neem waarin die Here geëer sal word en waardeur die geloof van God se kinders gebou sal word. Mag u besluite lig en hoop gee aan die breë samelewing en Christene oral inspireer tot diensvaardigheid en positiewe leierskap.

Die TSP is 'n Skool vir die Koninkryk. Die doel van die Skool is om die Bybelse teologie oraloor te bevorder, want ons roeping is wêreldwyd. Onder die genadige hand van die Here het daar baie deure oor die afgelope dekade oopgegaan. Studente uit ander kerkverbande en ander lande wil deel in hierdie teologie. Tans studeer 530 studente aan die Fakulteit Teologie van die Noordwes Universiteit in hierdie Bybelse teologie en vele van hulle beklee onderrigposisies aan inrigtings van teologiese opleiding. Die Fakulteit Teologie en die Noordwes Universiteit maak hierdie wye aksieradius moontlik. Die studiemateriaal wat ons ontwikkel vir die voornemende predikante van die GKSA kom so tereg in menige huis en kerk regoor die wêreld. Ook daarvoor wil ons die Here loof en dank! Aan sy trou is daar geen einde nie. Hy bring lewe uit dood en Hy skep iets uit niks. Daarvan kan die TSP terdeë getuig. Met hierdie wete wil ons die toekoms aanpak.

Rektor: Prof JM Vorster

2.1.2 GROETEBOODSKAP VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika groet u as Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika in die naam van die Here Jesus Christus, die Begin en Voleinder van die geloof. Hom in Wie ons almal werklik één is.

Ons lewe in opwindende tye. Die kerk in Suid-Afrika staan voor uitdagings wat sekerlik baie verg en nog gaan verg. Ons kan ook nie anders as om in opgewondenheid die uitdagings om ons raak te sien en ook die gepaardgaande eise van ons dag aan te durf nie.

Maar daarvoor het die verskillende kerke in ons land mekaar nodig. Die tyd het lankal reeds aangebreek dat ons in onderlinge samewerking ons roeping in Afrika moet nakom. Deur onderlinge vennootskappe kan ons juis ook erkenning gee aan die een liggaam van Christus – ‘n liggaam met sy verskillende ledemate en organe. Ons glo dat kerke wêreldwyd en van alle tye, inderdaad één kerk is en dat hierdie eenheid in ekumeniese bande jaloers nagevolg behoort te word. Iets van die ekumene kry daarom gestalte elke keer wanneer ‘n kerk homself in ‘n ander kerk herken en so homself as lid van hierdie een kerk van Jesus Christus sien. Daarom moet kerke mekaar inderdaad by geleentheid soos hierdie, van onderlinge welwillendheid en voorbidding verseker.

Elke gemeente (of plaaslike kerk) is verantwoordelik vir die kerk se werk op grondvlak. Kerk is immers daar waar die gemeenskap van gelowiges vanweë die Heilige Gees realiseer. Die wese van die kerk word juis konkreet in die geskiedenis uitgedruk. Daarom moet elke gemeente (of plaaslike kerk) vanuit sy nis en binne sy eie situasie, optree en werk. Ons kan nie die ware heil (=heelheid) in Christus sigbaar maak as ons op grondvlak verdeel is nie. Daadwerklike eenheid word verkry wanneer die kerk die eenheid in Christus verkondig en dit eksplisiet in sy dienswerk uitleef. Om dit kortliks te stel, eenheid *is* nie net nie, dit moet ook *gebeur*. Daarom is eenheid ‘n saam op weg wees na die een hoop waaraan naarstiglik uitdrukking gegee moet word.

Ons wil op ‘n na-moderne wyse vra na ‘n eenheid in die verskeidenheid en ‘n verskeidenheid in die eenheid. Ons is van oordeel dat dit inderdaad moontlik is dat elke kerk sy individualiteit kan behou en terselfdertyd ook onder ‘n groter sambreel van ‘n Reformatoriese kerk, organisatories omvat kan word. Die Nederlandse model van die Protestantse Kerk in Nederland (PKN) het tog grootliks daarin geslaag om so ‘n “huis met baie kamers” te skep waarin verskillende kerke en gemeentes, sonder prysgawe van die eie identiteit, hulle kan tuis voel. Dalk gebeur dit ook in Suid-Afrika dat ‘n PKSA – ‘n Protestantse Kerk van SA – nog tot stand gaan kom wat sowel die eenheid as die verskeidenheid van die een kerk van ons Here in haar arbeid tot sy reg kan laat kom.

Kerkwees kan ook nooit sonder berou en bekering realiseer nie, en ook nie sonder stryd en eventuele triomf nie. Dit maak kerk ‘n begenadigde gemeenskap wat op weg is. En dit alles maak ons nederig voor en afhanklik van die groot God. Dit laat ons ten slotte bid, *Kyrie eleison*, maar terselfdertyd ook, *Maranata!*

Ons gee graag erkenning aan die belangrike rol wat die Gereformeerde Kerke in ons land speel en die groot bydrae wat u op vele terreine maak. Ons is saam met u dankbaar teenoor die Heer van die kerk wat u in so vele opsigte ryk maak.

Mag die Here u daarom seën in u oorlegpleging en u besluite. Mag dit alleen tot sy eer wees.

‘n Goeie vergadering word u van harte toegewens!

Prof Johan Buitendag

Voorsitter: 67e Algemene Kerkvergadering

2.1.3 GROETEBOODSKAP VAN DIE AFRIKAANSE PROTESTANTSE KERK

Kragtens Sinodebesluit het ons Sentrale Kerkekommissie die opdrag om iemand aan te wys om groete aan hierdie Sinode oor te dra. Dit is my voorreg om dit nou te doen.

Dis met verbystering dat mens in die Bybel lees hoe die volk van die Here in een of twee geslagte afvallig kan word. Dit was een van die karaktertrekke deur die Rigtertyd heen. Ons sien dit ook in die koningstyd. Mens het gewonder hoe 'n vroom koning se opvolger 'n goddelose koning wees. Maar ons sien dieselfde vandag in beginsel gebeur.

Baie van u sal nog onthou hoeveel ontsteltenis daar in 'n Sinode in hierdie selfde saal was rondom die sinodale aandrag by gemeentes en kerke in Nederland dat dominee en meneer in die pastorie ontvang moes word. U sal onthou van die verbystering oor die vreemde versoeningsleer in een van ons stamlande.

Sedertdien moes ons lees van oorsese teoloë wat die Bybel as Woord van God verwerp, wat die Here Jesus nie meer as Verlosser bely nie, wat selfs so ver gaan om vereistes vir God te stel waaraan Hy moet voldoen as Hy bestaan – anders glo ons nie in Hom nie.

En jy het jou kop in ongeloof geskud. Kan dit wees?

Skielik, binne twee dekades, is dit hier, openlik, in Suid Afrika. 'n Sogenaamde wêreldparlement van godsdienste word hier gehuisves en alleen die grootste gemene deler wat geloof betref, word op die vergadering toegelaat.

Predikante en teoloë skroom nie meer om hulleself blatant slimmer as die Bybel te hou nie. Uitdagend spoel die nuwe deformatie oor die teologie in ons land: As dit God behaag om Hom in hierdie land sus te openbaar, en in 'n ander land strydig met die eerste, wie is ons om Hom die reg te ontsê?

Hulle sê: Jesus het nie letterlik uit die dood opgestaan nie. *Die Here sê:* As Christus nie opgestaan het nie (vgl 1 Kor 15:17-22):

- dan beteken jou geloof niks;
- dan word jou sonde nie vergewe nie;
- dan is jy nie slim soos jy dink nie, maar is jy die ellendigste van alle mense – Jy sal die koninkryk van God nie sien nie.

Watter verskil sou dit maak of die Here jou sonde vergewe of nie, as daar in elk geval nie 'n ewige lewe is nie?

Laat ons maar onthou: As iemand 'n ander evangelie bring as wat God die Bybelskrywers laat opteken het, laat hom 'n vervloeking wees (Gal 1:8,9).

Miskien het Luther meer beet gehad as wat ons besef, toe hy gesê het ons moet minder boeke skryf en die Bybel meer lees.

Die nuwe deformatore verwag jou werklikwaar dat ons hulle moet glo. Ons moet die getuie van betroubare manne en vroue wat die Here Jesus na sy opstanding self gesien het tot leuenaars maak, maar hierdie professore en dominees wat nie daar was nie, moet ons glo! Ek moet die Gees van God versmaad, maar die gees van my eie god, my rede, aanhang.

Geen wonder nie dat net 'n halfpersent inwoners van Frankryk vandag lidmate van Protestantse kerke is. As 'n kerk vandag sy Belydenis bou op 'n onsekere openbaring deur 'n God wat dalk nie eers bestaan nie, moet hy nie verwonderd wees as die gelowiges in so 'n land ook tot 'n halfpersent daal nie.

Mag die Here ons in die aangesig van hierdie bedroewende saak, opnuut mense van die binnekamer maak, predikers wat die waarheid van die Woord vroeg en laat uitbasuin. Ons sal volhardend moet pleit dat die Here ons en ons kinders in die geloof moet bewaar; dat Hy sy kerk in sy almagtige hande hou. Goddank dat Hy ons verseker dat die poorte van die hel self, sy kerk nie sal oorweldig nie. Daar sal altyd diegene wees wat die knie nie voor Baäl buig nie.

Verre sy dit van my om dit aan u voor te hou dat alles in die Afrikaanse Protestantse kerke so wonderlik is. Ook ons dominees is so dikwels gebarste erdekruike. Maar wat ons vir onself bid, bid ons ook vir u. En ons dank die Here vir wat van die Gereformeerde Kerke in Suid Afrika uitgaan: Dat u, in geheel gesien, eerlik by die Woord van God en by die besondere Gereformeerde Belydenisskrifte probeer hou. Mag die Here u daartoe die wysheid gee; mag Hy sy Gees in u vaardig laat bly sodat u by die Woord bly, en by die belydenisskrifte *omdat hulle met die Woord ooreenstem, die leer van die Bybel weergee*. Hierin moet ons medestanders wees. Ons moet Gereformeerd bly, dit wil sê konsekwent Bybels.

Mag die Here u alles gee wat nodig is om dit tydens hierdie sinode en by alle sinodes wat nog mag kom, te bewaar. Mag u die geloofsonverskrokktheid hê om net soos die ou suurdeeg ten opsigte van die sedeloosheid uitgesuiwer moet word (1 Kor 5:7), dit ook te doen ten opsigte van elke leerstellige dwaling.

Prof Roelof Maré

2.1.4 GROETEBODSKAP VAN DIE NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK

Baie oë is in die dae op u gerig. Natuurlik oor die aktuele / kontroversiële sake op u Agenda waarvoor daar ook wyd berig word. Daar is ook 'n ander rede: goeie navorsing waarvan u ook bewus is, het die afgelope jare gewys hoe die familie van gereformeerde kerke in Suid-Afrika, wat 'n groot aantal denominasies insluit, se aandeel in die kerklike arena taan. Ons kyk na u in u besinning en hantering hiervan – soos elkeen van die ander kerke kan ook u nie hiervan weghardloop nie. Ons sal regtig van u wil leer.

U volgende Sinodesitting gaan waarskynlik in 2009 wees – die jaar waarin die gereformeerde wêreld die geboorte van Calvyn 500 jaar gelede gaan gedenk. Dit is 'n historiese geleentheid wat u saam met ons almal en met integriteit kan vier indien ons mekaar nou al help om op pad soontoe met goeie hermeneutiek Calvyn en sy teologiese intensies op tafel te kry. Ek dink 'n nuwe dinamika kan in die gereformeerde familie ontstaan indien dit gebeur. In die proses kan ons onder andere waag om die volgende sake op tafel te kry:

- Ons moet weer vra na ons identiteit. Wie is ons? Wat beteken gereformeerd wees? In ons kontinent en land is die volgende spanningsvraag onontwykbaar op tafel: *gereformeerd en van Afrika, of van Afrika en gereformeerd*. Ek dink ons moet werk met 'n en-en!
- Gereformeerdheid is ook mos wyer as Calvinisme. 'n Mens kan dit mos nooit afbaken tot een enkelvoudige stelling nie. Triomfantilisme en oordrewe selfversekerdheid pas ook nie in die gees wat Calvyn ons wou nalaat nie. Ek dink vanuit die Konvent vir Reformatoriese Kerke moet ons 'n groter gesprek op dreef kry waarin die sake saam met al die belangrike agendapunte begin figureer. Dr Neels du Plooy oa gee baie van sy tyd en energie hieraan en u sal by hierdie vergadering ook meer hiervan hoor.
- Vir Calvyn was die eenheid van die kerk 'n saak van groot erns. Hy sou eerder deur 10 seë wou swem as om dit te laat skade kry. Miskien is die tyd in ons eie geskiedenis in Suid-Afrika nou reg om op die een of ander manier 'n *Samen-op-Weg*-proses soos die Nederlanders op dreef te kry waarbinne bepaalde geskakeerdhede en tradisies verreken en verskans word. Calvyn se geskiedenis is mos oorlopens toe vol van verhale van sy pogings om die kerke / leiers van

die Reformasie bymekaar te hou. In 'n toenemende mate word iets hiervan beleef in die Tussenkerklike Raad waaroor u ook verslag sal kry. Die NG Kerk is ook opgewonde oor u toenemende betrokkenheid by en toenadering tot ekumeniese liggame in Suid-Afrika en elders in die wêreld. Dit is lekker om saam met u daar te wees.

- Een van die goue drade wat deur al Calvin se skryfwerk en optredes loop, is die kerk se betrokkenheid by die samelewing. Ons kan dit nie soos hy dit bv in Genève doen nie omdat die totale konteks anders is. Ons wil ook graag doen en betrokke raak, maar ons waag nie eers om met integriteit baie ernstig te vra en te besin oor wat regtig om ons aan die gebeur is nie. Teologies sal ons moet waag om te dink oor en betrokke te raak by sake waarby ons te vinnig met 'n arsenaal bestaande antwoorde verbygaan: herdefiniëring van "familie" in die lig van oor die 1,8 miljoen vigswesies; ongeveer 800 sterftes per dag aan MIV / Vigs; 50% van die mense van hierdie land is nie funksioneel geletterd nie (kan bv nie self die vorm vir aansluiting van water en ligte hanteer nie); groot dele van gemeenskappe wat nog niks weet van 21ste eeu nie; 'n gemeenskaplike waardesistiem ('n *moral charter* dalk) ontbreek; die verlamming en mensevermorseling deur bepaalde ekonomiese kragte en die effek van bepaalde globaliseringstendense: die gemiddelde koei in Europa word met meer geld subsidieer as wat 40% van die wêreldbevolking het, megamaatskappye bring voorspoed en verander gemeenskappe se totale strukture om hulle dan net weer te los; die kwessie van *ras* is oral en lewendig op tafel; die toenemende armoede onder die mense wat lidmate van ons gemeente is...
- Goeie teologiese opleiding is vir kerke van die Reformatoriese ononderhandelbaar. Meeste kies om dit aan 'n universiteit te doen, soos u. Ek sou op my knieë wou pleit om dit so te hou. Miskien is ons opleiding tans met ons geïntegreerde kursusse te eenkant: dominees moet mi ook blootgestel word aan die worsteling van die filosofie en die wetenskap. Tussen kateder en kansel, teologiese opleiding en kerk, moet daar altyd 'n positiewe en kreatiewe spanning wees – dan groei ons! Dan skuif goed – apartheid is mos 'n goeie voorbeeld hoe kerke besluite geneem het agv die besinning en profetiese stemme van ons teoloë. Kerke van die Reformasie moet ook op geen manier terugdeins vir 'n krities-wetenskaplike bestudering van die teologie nie. Ons skuld die mense en die wêreld daarbuite 'n interaktiewe gesprek. Hierin moet ons mekaar help dink.
- Gereformeerde kerke is kerke wat hulle geloof bely. Hulle is belydeniskerke. Sou dit voorbarig wees om te vra hoe doen ons dit in Afrika-taal? In die familie van NG Kerke het die Belydenis van Belhar al uit eie bodem en eie krisis-konteks (soos ons ander Belydenisskrifte) ontstaan. Hoe sou ons die erfenis van Calvin vir ons tyd en ons plek kon verwoord?

Die Nederduitse Gereformeerde Kerk is innig dankbaar oor die positiewe verhouding tussen ons en u, maar dan ook in besonder tussen die drie tradisionele Afrikaanse Kerke soos dit gestalte kry en beleef word onder andere in die Tussenkerklike Raad (TKR) en sy onderskeie werkgroepe. Dit is hier waar ons saam dink en handevat oor die groot sake wat ons kerke raak: die onderwys, knelpunte tov samelewing, ens. Ek dink u en ons, hierdie drie kerke, was op hierdie vlak nog nooit in besinning en verhoudinge so na aanmekaar nie. Baie dankie!

U het groot en moeilike sake om oor te worstel en te besluit. U het 'n wonderlike tradisie om met die Woord van die Here te worstel. Die Moderatuur van die NG Kerk bid dat ons Here u op 'n besondere manier sal seën!

Dr JJ Gerber

Algemene Sekretaris van die NG Kerk

2.1.5 GROETEBOODSKAP VAN SINODE MIDDELLANDE

Ons lewe vandag in 'n era (tyd) van verandering. Vanaf ons geboorte tot 'n groot ouderdom is daar veranderinge wat plaasvind in 'n mens se lewe. Niemand bly dieselfde nie. En niemand wil ook dieselfde bly nie. Geen ouer wil 'n baba vir ewig as baba groot maak nie. Ons wil groei sien, ons wil veranderings sien. Die groei moet ten alle opsigte wees, liggaamlik, geestelik en in wysheid.

Die lewe van die mense is vol veranderinge, ook polities, ekonomies, sosiaal, ensovoorts. Die punt is, hoe reageer ons oor die algemeen ten opsigte van die veranderinge.

Die Kerk van Christus groei ook en bly nie dieselfde, en so word die Gereformeerde Kerke as deel van die Liggaam van Christus ook geraak deur die veranderinge. Daar het reeds drie skole saam gesmelt (HTS, Heidelberg en TSP), daar het ook swart professore bygekome by die nuwe TSP, en nou is ons op pad na die herstrukturering van die kerke volgens KO, art 48. Ons weet en ons erken dat daar probleme en verskille in die pad staan. Maar as Sinode dink ons dat die nie gesien moet word as voorwaardes waarom ons nie bymekaar kan kom nie. Wanneer 'n man en 'n vrou reël om in die huwelik te tree, weet ons almal dat daar tog verskille is tussen die twee. Maar tog trou hulle en leer maar om saam te lewe met hierdie verskille. Daar is wel veranderinge wat plaasvind in die individuele karakter, maar tog bly elk van die twee met hulle eie persoonlikhede. Ons weet dat die veranderinge nie sal beteken dat ons skielik ander mense ook gaan wees nie, nee, maar dat ons kan saam leef en een wees in geloof.

Ons dien en aanbid een Here, hieroor hoef ons nie te verskil nie. Ons moet hande vat en die pad van geloof saam loop. Ons moet mekaar se laste dra, en mekaar aanmoedig om nie tou op te gooi nie. Laat ons saam praat en saam bid oor dinge. Namens Sinode Middellande bid ons u 'n geseënde Sinode toe en dat die Almagtige God u wysheid sal gee in elke besluit wat geneem moet word.

Ds MA Modise

2.1.6 GROETEBOODSKAP VAN DIE GEREFORMEERDE KERKEN IN NEDERLAND (Vrijgemaakt)

De vorige keer dat ik hier stond, tijdens uw Synode 2003, moest ik uitleggen dat onze Generale Synode van Zuidhorn (2002) nog niet had besloten tot een zusterkerkrelatie met uw kerken.

Ondertussen besloot onze Generale Synode van Amersfoort (2005), met algemene stemmen, om uw kerken zo'n zusterkerkrelatie aan te bieden. In uw termen uitgedrukt betekent dat: een relatie van 'ekumeniese eenheid', de binnenste cirkel van oecumenische relaties die u kent.

De weg naar een zusterkerkrelatie

Gezien de voorgeschiedenis van de relatie tussen uw en onze kerken mag dit een historisch besluit genoemd worden.

Sinds 1944 (de 'Vrijmaking' binnen de Gereformeerde Kerken in Nederland) was er geen zusterkerkrelatie tussen uw kerken en de vrijgemaakte Gereformeerde Kerken in Nederland.

Nadat u in 1976 de band met de 'synodaal' Gereformeerde Kerken in Nederland verbroken had, erkende in 1981 de Generale Synode van Arnhem van onze kerken uw kerken als ware kerk van de Here Christus.

Het duurde tot 2002 voordat er, op de Generale Synode van Zuidhorn 2002, een voorstel lag tot het aangaan van een zusterkerkrelatie. We realiseren ons nog steeds de pijn die het bij u veroorzaakte dat die synode op dat moment nog niet kon overgaan tot het aanvaarden van dat voorstel.

Ondertussen heeft de Generale Synode van Amersfoort 2005 dus wel de vrijmoedigheid gehad om te besluiten tot het aanbieden van een zusterkerkrelatie. Wij van onze kant zijn er blij mee dat onze kerken dit besluit konden nemen. We zien nu hoopvol uit naar de reactie van uw kerken.

Als het aanbod van onze kerken door uw kerken wordt aanvaardt, en er dus metterdaad een zusterkerkrelatie zal zijn (een relatie van 'ekumeniese eenheid'), betekent dat het einde van lang zoeken naar elkaar.

Tegelijk betekent dat het begin van het inhoud geven aan die relatie.

We bidden dat dat voor onze beide kerkgemeenschappen opbouwend zal zijn.

Wederzijds dienstbetoon

We noemen een aantal punten waarop uw en onze kerken elkaar wederzijds van dienst zouden kunnen zijn:

1. Elkaar 'inzetten' leveren met betrekking tot vragen die u in Zuid-Afrika en wij in Nederland gemeenschappelijk hebben. We denken bij voorbeeld aan discussies over 'sabbat en zondag', waarin onze laatste synode op grond van een uitvoerig rapport een uitspraak gedaan heeft. Het geldt ook voor 'vrouw en ambt', een onderwerp dat op deze synode ongetwijfeld veel discussie zal opleveren. (Ik kom hier straks op terug.)
2. Een ander punt: we zouden elkaar van dienst kunnen zijn in onze contacten met jonge kerken in Afrika, en elkaar kunnen dienen met de ervaring van elk van ons. Wat onze kerken betreft denken we aan 'De Verre Naasten', het instituut voor Zending, Hulpverlening en Training, met als onderdeel daarvan de IRTT (Intercultural Reformed Theological Training).
3. Vervolgens: uitwisseling op theologisch vlak, en het kennismaken van en reageren op elkaars publicaties. Ook al zijn Afrikaans en Nederlands verschillende talen, er is gelukkig geen taalgrens die het lezen van en reageren op elkaars publicaties verhindert. Laten we daar profijt van trekken!
4. Tenslotte: zowel in Zuid-Afrika als in Nederland leven verschillende gereformeerde kerkverbanden naast elkaar, die elkaar wel zoeken, maar elkaar nog niet, of nog niet volledig gevonden hebben.

Wat betreft *Nederland* denken we, naast de vrijgemaakte Gereformeerde Kerken, aan de Christelijke Gereformeerde Kerken, en ook aan de Nederlands Gereformeerde Kerken (afgevaardigden van die drie kerkverbanden zijn hier op uw synode aanwezig).

De Christelijke Gereformeerde Kerken en onze kerken streven naar een vorm van eenwording. De Nederlands Gereformeerde Kerken en onze kerken onderzoeken of er werkelijk een gemeenschappelijke basis is voor een gesprek: de heilige Schrift en de binding aan de gereformeerde belijdenis.

Als u ons aanbod voor een zusterkerkrelatie aanvaardt, hopen we dat u zich ook iets gelegen laat liggen aan die situatie van kerkelijke verdeeldheid in Nederland. Misschien kunt u, als 'buitenstaander', op een bepaalde manier helpen om ons in Nederland dichter bij elkaar te brengen.

Wat *Zuid-Afrika* betreft denken we, naast uw kerken, aan die Vrije Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (VGKSA). Dit kerkverband is al vanaf haar ontstaan een zusterkerk van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt). Tijdens de gesprekken tussen u en ons, op deputatenniveau, is nadrukkelijk gesteld dat een zusterkerkrelatie tussen uw en onze kerken niet mag betekenen dat de VGKSA worden buitengesloten. Onze synode heeft dat punt nadrukkelijk meegenomen in haar besluitvorming.

Vrouw en ambt

Uw Synode zal zich bezig gaan houden met de vraag of de ambten van predikant en ouderling mogen worden opengesteld voor zusters van de gemeente.

Uw vorige Synode stelde het diakenambt al open voor vrouwen. Op dat besluit hebben wij, op verzoek van uw deputaten Ekumenisiteit, gereageerd.

Dat u nagedacht hebt over de manier waarop vrouwen kunnen worden ingeschakeld in diakonaal dienstbetoon, meer of anders dan tot dan toe, riep bij ons geen vragen op, integendeel. Het verschijnsel 'diakones' heeft oude papieren in de christelijke kerk.

Maar het is een hele overgang van 'ingeschakeld zijn in diaconaal dienstwerk' naar 'verkozen en bevestigd worden als ambtsdrager-diaken'. Wij moesten constateren dat uw besluit die overgang niet heeft verantwoord, en dat de gronden onder uw besluit om vrouwen toe te laten tot het ambt van diaken onvoldoende zijn, en dat besluit niet kunnen dragen.

Nu ligt er een meerderheids- en een minderheidsrapport op tafel over de vraag of vrouwen ouderlingen en predikant mogen zijn. Wij wachten uw besluitvorming met spanning en met bezorgdheid af.

Vanwaar die bezorgdheid? Omdat we zowel in het meerderheids- als in het minderheidsrapport hetzelfde zien gebeuren als in het besluit van uw vorige Synode ten aanzien van de vrouw als diaken: er wordt uitgegaan van de ambten zoals wij die in onze kerkelijke traditie kennen. En vervolgens is de vraag: mogen vrouwen dienen in die ambten, ja of nee?

Met zo'n vraagstelling laat je je in een dilemma dringen, dat onvruchtbaar is. Een ander antwoord dan 'ja' óf 'nee' is niet mogelijk. Zo snijd je voor jezelf de mogelijkheid af om de manier waarop vrouwen én mannen in de gemeente worden ingeschakeld anders vorm te geven dan binnen het kader van de bestaande ambten.

In feite is dat een traditionalistische benadering; je stelt dan de manier waarop wij in onze traditie vorm gegeven hebben aan de (drie) ambten buiten discussie. Dat is dan een zelfstandig gegeven, náást wat de bijbel zegt over de taken en de gaven van mannen en vrouwen. Terwijl een gereformeerde benadering zou zijn dat ook de manier waarop wij vorm gegeven hebben aan wat wij 'het ambt' noemen, open staat voor 'reformatie'.

De discussie tussen het meerderheids- en het minderheidsrapport speelt zich af binnen dat dilemma van 'mag de vrouw nu wél of níet dienen in de ambten zoals wij die kennen?'. Wat het ene rapport maximaliseert (gegevens die erop wijzen dat de vrouw gaven krijgt die in de gemeente op een geïstitutionaliseerde manier gebruikt mogen worden), dat minimaliseert het andere rapport. Wat het ene rapport minimaliseert (gegevens die wijzen op een onderscheiden plaats van mannen en vrouwen ten opzichte van elkaar), dat maximaliseert het andere.

Wij hopen dat uw Sinode in staat zal zijn om zich aan dit dilemma te ontworstelen, en geen besluit zal nemen dat onrecht doet aan duidelijke aanwijzingen van Gods Woord.

Ondertussen zijn ook wij ervan overtuigd dat de plaats van de vrouw in de kerk bespreking en verbetering behoeft. Als gereformeerde kerken moeten we op dat punt gereformeerd worden!

We hopen dat uw en onze kerken elkaar kunnen helpen en stimuleren om het bijbelse onderwijs daaromtrent op een verantwoorde manier vorm te geven.

Broeders,

namens de Gereformeerde Kerken in Nederland (vrijgemaakt) wens ik u een goede Sinode toe. Met de apostel Paulus bidden wij dat u Gods wil ten volle mag leren kennen door de wijsheid en het inzicht die zijn Geest u schenkt (Kolossenzen 1:9).

Ds H ten Brinke

2.1.7 GROETEBOODSKAP VAN DIE KOREAN PRESBYTERIAN CHURCH

Thank you for inviting a representative of our denomination.

At this time, our president tried to attend the assembly but he cannot be here because of personal emergency. So I have attended the assembly as one of the members of a committee arrangement. I send you greetings instead of the president of the Korean Presbyterian Church. I hope that the Holy Spirit's guidance and God's blessing will be in this assembly.

For a long time Our denomination has had a good relationship with your denomination, the reformed churches in South Africa. Lately we couldn't invite your president to our assembly for many circumstances. We are really sorry about that. We will invite your representative of your denomination. We hope your representative will come to our assembly this September so that we can maintain our good relationship.

We thank your denomination. Especially, the university of Potchefstroom had many influences on our denomination. Some pastors of our denomination have studied in your denomination's school of theology and they are working on specific things after they came back to Korea. In particular, thank you for turning them into good scholars. Some of the pastors are working in the university of Kosin and Theological seminary as a professors. Dr. Sung Soo Kim is one of them who was recently inaugurated as president of university of Kosin. And we thank other pastors who are taking good spiritual care of the congregation in their place.

Let me tell you about our denomination's news. Our denomination has caused huge influence to Korean Christian history. Our elder in the faith tried to keep biblical belief and died a martyr. And also we have got the legasi of faith from them as our tradition. These days, we have many branches: theological seminary, university and

hospital, press agency. So we have some problems to manage all of them however, we almost solved the problems and we hope it will be completed soon. From now onwards, We pray for our mutual co-operation for His Kingdom forever in Christs.

Rev Sing Bok Kim

2.1.8 GROETEBOODSKAP VAN DIE ORTHODOX PRESBYTERIAN CHURCH IN THE UNITED STATES AND CANADA

Esteemed Synod of the Reformed Churches of South Africa, I bring greetings to you, brothers, as a representative of the Orthodox Presbyterian Church in the United States and Canada. We are thankful for the relationship in which our two churches stand and hence our Committee on Ecumenicity has sent me to be in your midst and to become better acquainted with you. To help in that process of us becoming better acquainted with one another, let me take this opportunity to introduce our denomination to you. In doing so I am using portions of a summary prepared by the President of our Committee, the Rev. Mr. Thomas Tyson (cf. Aug./Sept. issue of the New Horizons).

The 72nd General Assembly of the Orthodox Presbyterian Church met to conduct the business of our church from June 1-8, 2005 on the campus of the Reformed Bible College, Grand Rapids, Michigan, under the leadership of its moderator, the Rev. Mr. James L. Bosgraf. (The 73rd General Assembly will be from June 21-28, 2006 at Trinity College, Palos Heights, Illinois). There were 132 ministers and ruling elders, commissioned by sixteen different presbyteries, at the 2005 GA.

The OPC Statistician reported the following numbers for the year 2004:

- 252 churches, 60 mission works, for a combined total of 312 congregations
- over 440 ministers, total members of ministers 28,146
- Since 1993, the OPC has added over 8,820 members-a net gain of 46%
- Total giving increased by 52% since 1993, whereas membership grew by only 45.9%
- (For the year 2005 we hope to have a total membership of about 30,000).

The Committee on Home Missions and Church Extension reported that steps have been taken to reach the metropolitan areas and the urban centers of key cities in the USA and that contacts have stepped forward in each of these cities. The Committee supports over forty mission works and eleven regional home missionaries. The Church Loan Fund helps congregations in obtaining their own buildings.

The Committee on Christian Education produces New Horizons and Ordained Servant, maintains the OPC website (www.opc.org), the Intern program, the Ministerial Training Institute of the OPC and Great Commission Publications (the cooperative effort with the PCA) to publish Sunday School and other educational materials. The Committee unveiled at the 2005 GA the newly printed Confession of Faith and Catechisms of the OPC, together with GA-approved proof texts, made available in one volume.

The Committee on Foreign Missions reported its decision, with deep regret, to being the process of intermitting, or suspending, its work in Japan. However, since the conclusion of the GA, the Presbytery of New Jersey has approved a new call to a former missionary to return to Japan with the combined financial support of the ad

hoc committee (formed by a group of ministers and ruling elders) and the Committee on Foreign Missions. Other missionaries serve in Eritrea, Ethiopia, Kenya, Korea, China, Quebec, Suriname, and Uganda.

By reporting on the 2005 General Assembly, I hope that thereby I have given to you a concise profile of our denomination. There is much more that could be said about the life and vitality of the various congregations and presbyteries, and as well of other committees, but that will await any questions that you may be inclined to ask in my time here with you.

The blessings of God be upon your Synod.

Rev dr George W Knight III

2.1.9 GROETEBOODSKAP VAN DIE UNITED REFORMED CHURCHES IN NORTH AMERICA

This is the second time that I attend the meeting of the GKSA Synod in Potchefstroom; I want to assure you that I count that a wonderful privilege. I want to greet you with the words which the Apostle Paul uses in greeting “the Churches in Galatia”.

“Grace and peace to you from God our Father and the Lord Jesus Christ, who gave himself for our sins to rescue us from the present evil age, according to the will of our God and Father, to whom be glory for ever and ever, Amen”. (Gal 1:3-5)

Our Committee for Ecumenical Contact with Churches Abroad had decided that, in the event we would receive an invitation to send an observer to the 2006 meeting of the GKSA Synod, we should and would respond positively and that with joy! It is therefore my responsibility to extend to you the hearty greetings of your brothers and sisters in the Lord who gather from Sunday to Sunday as members of the URCNA.

The URCNA

Since I explained in some detail the history of our federation when last I addressed you from this microphone, I will be very brief on that matter now. Suffice it to say that we have grown to about 90 congregations roughly 1/3 in Can and 2/3 in the US.

I want to say also that our federation continues to be deeply concerned about the havoc that is wreaked upon the church, the destructive power of the so-called “New Hermeneutic”. Our Churches seek diligently to be an guard against it – though we recognize that it enters the church subtly. Seldom will anyone say – within our churches: I am a proponent of the New Hermeneutic. Always those (yes especially those) infected with it will affirm in the loudest voice that they are bound to Scripture; that the Scriptures are the Word of God – to which we must be subject. But all too often they either fail or they refuse to recognize that it is the spirit of the age that drives their reading and understanding of the Scripture. It is the spirit of the age that leads them to frame the questions asked of Scripture in such a way that the answer they get is the answer they knew beforehand they wanted.

Let me, in this context, refer also to the fraternal letter which the Synod of the URCNA, Synod Calgary 2004, sent to you. I quote the first three paragraphs:

“It is our joy and privilege to greet you in the name of Jesus Christ, the Lord and King of the church. He, our Saviour and Lord, feeds and nourishes His church by His Word and Spirit, ever leading and directing her into the truth – that she may be

the pillar and foundation of the truth. The Word of the Lord is also “the sword of the Spirit” which the church is called to handle – to uphold, to defend, and to administer – in faithfulness and in truth.

Such, we confess, is the mandate of each and every congregation; such is also the task of a federation of churches and of the member churches of the ICRC vis a vis each other. It is, therefore, also the responsibility of churches and of federations of churches to hold each other to their sacred task and calling, and to admonish each other and call each other to repentance when they depart from the teaching of the Word.

That brings us to the reason for this fraternal letter to you, the 2006 Synod of the GKSA. It is our conviction that your most recent Synod, that of January 2003, made a decision which is in conflict with the clear teaching of the Lord of the church. We refer to your decision regarding “Women in Office”, your opening of the office of deacon to women. It grieves us that you chose to take this divisive action. In the light of our newly adopted Guidelines for Ecumenical Contact and Ecumenical Fellowship with Churches Abroad, your present course on this matter may have adverse implications for our future relationship.”

The sermon of dr Buys

That leads me to say a word about the sermon of Rev Flip Buys on Wednesday evening – a sermon I much appreciated; a sermon also that set me to thinking. You see, it struck me not only that it says in the prophecy of Zachariah that those ten men from “every language of the nations ... have heard that God is with you”, with that Jewish man, with the Church! - but that, if that is indeed (to be) so, the question must also be answered: How? How can the world hear that God is with us – Immanuel? Surely that can be so only if the church speaks the Word – only the Word, all of the Word, nothing but the Word of the Lord.

When you then think through the reality of that confession, then you know that people are drawn to the Church – can only be drawn to the Church - by the grace of God. For, a Church that speaks only what the Word says, no more and no less, is an offense to sinful man. And see, sinful man wants to update the Scripture, to assure its relevance to the sensitivities of modern man - often not recognizing that by so doing he loses the Word of God, so losing God. You understand, none of those ten men, in the grip of the grace of God, will go with such a Church – for they will not hear that God is with such a Church!

I am reminded of an article that appeared in the Hamilton Spectator on the 80th anniversary of the United Church in Canada. This Church was founded in 1925 when the Methodist, the Congregational and 2/3 of the Presbyterian Church of Canada joined to become a forerunner of modern day attempts to form an all embracing Protestant Church in the land. In 1925 it had 600 000 members. Projections are that by the year 2050 there will not be 50 000 members left to blow out the candles on its 125th birthday. David Haskell, the journalism professor who wrote the article, tries to give all sorts of sociological insights to help us understand why that might be so. But the fact is, Mr Haskell makes no mention of Zechariah 8. And it is doubtful he knows of the grace of God that would lead people **to – not away from** - the Church where **God** is because his **Word** is there! He doesn't understand, as indeed the United Church of Canada does not understand that God actually says what he means and that He means what He says!

Concerns

Brothers, it is with a sense of trepidation that I now speak to you of my reading of your “Meerderheidsrapport Deputate Leerstellige Sake – Plek van die vrou in die Kerk”. It was given to me when I attended the ICRC meeting in October in Pretoria. As I read it, I became more and more disturbed. Oh to be sure, all manner of truths (plural) – waarhede - are mentioned. How could it be otherwise? But the Truth, where is “the truth of Word” in this matter?

I sat down to write a critique. After nearly ten pages I quit. I had only - certainly incompletely - covered some of the samevattende aanbevelings and points 4.1.1 to 4.1.8. I had read the rest of the report, mind you, but despaired of writing more since it would only be a response to more of the same in a tendentiously written report that again and again mentions just enough of the facts regarding a passage to lead an unwary reader to think that he had heard the Truth of the Word expounded while in fact he was consistently and systematically being led astray!

I am persuaded that the writers of the report simply are not hearing what it is the Lord is saying. An example, one among many that could be mentioned. The report relates that already in the OT women functioned “in die regeeramp van rigter en koning”; referring then to Athalia as an example of women “in die regeeramp”. Surely, that is foisting deception on the reader. Anyone reading this passage, must remember that Athalia, the daughter of Ahab and Jezebel, when she saw that her son, Ahaziah, was dead arose and killed all “the royal heirs”. Surely we must understand that the “Kingship” of Athalia was a judgement upon the sin of Judah and not a recommendation of women “in die regeeramp”. Not to see that is to be blinded – if not by **the** new Hermeneutic, then certainly by **a** new Hermeneutic!

It is therefore my hope and prayer that you will wholeheartedly reject both this report and its recommendations. Not to do so would indeed jeopardise your relationship with the URCNA and for that matter with the ICRC – which would be sad. Not to do so, however, would also surely open the gates to all manner of “new ways” – ways which of old, and throughout her history, the Church wholeheartedly rejected. That would be much sadder! For, you see, such “new ways” may indeed make the GKSA more acceptable to the world but it will not move the world to want to join the GKSA in humble confession of the Word of the Lord unto life! Why, after all, would the world join a church that offers nothing more and nothing other than the world itself already has – unto death. So the GKSA would jeopardise her very life and wellbeing.

In closing I would like to read to you Jude : 24, 25:

“To him who is able to keep you from falling and to present you before his glorious presence without fault and with great joy – to the only God our Savior be glory, majesty, power and authority, through Jesus Christ our Lord, before all ages, now and forevermore! Amen”.

It is my prayer that the blessing of the Lord may indeed be yours in rich abundance.

Rev Raymond Sikkema

2.2 *Voorstelling van buitelandse gaste (Art 39)*

Geleentheid word gegee aan afgevaardigdes en verteenwoordigers van kerke met wie daar engere korrespondensie en ekumeniese bande is om hulleself aan die Sinode voor te stel:

Rev Raymond Sikkema (United Reformed Churches in North America)

Rev dr George W Knight III (Orthodox Presbyterian Church)

Ds H ten Brinke (Gereformeerde Kerke Nederland (V))

Dr EA de Boer (Gereformeerde Kerke Nederland (V))

Ds Pieter Nel (Vrye Gereformeerde Kerke in SA)

Dr Hannes Breytenbach (Vrye Gereformeerde Kerke in SA)

Prof dr JW Maris (Christelike Gereformeerde Kerken)

Ds Han Horsman (Nederlands Gereformeerde Kerken)

Rev G van Schie (Christian Reformed Churches of Australia)

Rev John Rogers (Reformed Churches of New Zealand)

Rev KK Shimbi (Eglise Reformee Confessante Au Congo)

Dr Alistair Wilson (Free Church of Scotland in South Africa)

2.3 *Groeteboodskappe oorgedra deur (Artt 136, 144)*

2.3.1 Kerke in korrespondensie

2.3.1.1 Ds CB Swanepoel stel rev R Sikkema (URCNA) voor. Rev R Sikkema lewer 'n groeteboodskap aan die Sinode. Ds RG Aucamp bedank rev R Sikkema.

2.3.1.2 Dr CJ Smit stel prof H Maris (CGKN) voor. Prof H Maris lewer 'n groeteboodskap aan die Sinode. Ds BR Kingma spreek 'n woord van dank.

2.3.1.3 Ds JE Franck stel ds H Horsman (NedIGK) aan die Sinode voor. Ds H Horsman lewer die groeteboodskap namens die Nederlandse Gereformeerde Kerke. Dr ALA Buys spreek 'n woord van dank.

2.3.1.4 Ds HS Coetzee stel rev KK Shimbi (ERCC) aan die Sinode voor. Rev KK Shimbi lewer die groeteboodskap namens die ERCC. Ds PJ van der Walt spreek 'n woord van dank.

2.3.1.5 Ds P Venter stel rev J Rogers (RCNZ) aan die Sinode voor. Rev J Rogers lewer die groeteboodskap namens die RCNZ. Dr JL Venter spreek 'n woord van dank.

2.3.1.6 Dr PH Heystek stel dr A Wilson (FCS) aan die Sinode voor. Dr A Wilson lewer die groeteboodskap namens die FCS. Ds BCG Fourie spreek 'n woord van dank.

2.3.1.7 Dr J le Roux stel rev G van Schie voor. Rev Van Schie lewer die groeteboodskap van die Christian Reformed Churches of Australia. Ds C Aucamp rig 'n dankwoord.

2.3.2 Waarnemers

2.3.2.1 Ds HLJ Momberg stel ds P Nel (VGKSA) aan die Sinode voor. Ds P Nel lewer die groeteboodskap namens die VGKSA. Dr ME Schalekamp spreek 'n woord van dank.

2.4 *Mosies en gelukwensinge (Artt 42, 106, 141, 155, 168, 181, 211, 249, 259, 265)*

2.4.1 Mosies van gelukwensing

Gelukwense aan dr RS Let]osa met sy beroeping as professor aan die TSP, na die emeritering van prof CJH Venter.

Gelukwense aan prof FW de Wet met sy benoeming as professor aan die TSP.

Gelukwense aan die broeders wat sedert die vorige Sinode gedoktoreer het: drr EJ de Beer, ME Schalekamp, De W Saaiman, SJ van der Walt, JH Howell, PH Heystek, ALA Buys, J Pretorius, WF Leuschner, CN van der Merwe.

2.4.2 Mosies van meelewing

Die Sinode betuig diepe meegevoel met die families van broeders en susters wie ons reeds vooruitgegaan het na ons Vaderhuis. Ons bid die vrede van ons Here toe aan die families van die volgende:

Skoonvader van oudl Pieter Aucamp, ds LS Kruger, dr M van Tonder (swaer van ds CJ Nagel (Potgietersrus)), dr J Postma (eggenoot van mev BM Postma en vader van ds F Postma), die ouers van dr Francois Kruger, skoonmoeder van oudl Appie du Plooy, ds JP Coetzee (eggenoot van mev MJ Coetzee en swaer van dr PW en ds JP Bingle), ds HG (Hein) Kruger (eggenoot van mev CH Kruger en seun, HG Kruger), die seun van (ds Andries Myburg), ds W Venter (Boksburg) (eggenoot van mev H Venter), br LJ vd M Swart, (vorige direkteur van die Admin Buro), ds DJ van der Walt (eggenoot van mev MJ van der Walt) dr David H Engelhard (die algemene sekretaris van die CRCNA) prof Theo van der Merwe, die seun van ds RM van der Merwe (Carletonville), die kleindogter van ds JS du Plooy (emeritus), die seun van oudl DF du Toit, die moeder van ds SA Cilliers, die ouers van ds PJ van der Walt (Witrivier), die skoonseun van dr NP Heystek, die eggenote van ds LJ van der Walt, die ouers van ds PD van Dyk, die moeder van dr SJ van der Merwe, ds GM Vogel, ds SC Vorster, die emeriti en weduwees oorlede vanaf 2003 tot 2006.

2.4.3 Mosies van bemoediging

Aan ds Johannes Bingle en sy gesin dat hy met soveel krag die Sinode kan bywoon na intensiewe behandeling.

Aan oudl G Coetzee (Bethlehem) wat gister (10 Januarie 2006) tydens die Sinode 'n hartaanval gehad het.

Bemoediging met prof Ben de Klerk en familie. Sy susterskind, woonagtig te Stampriet in Namibië, is terminaal siek.

Meelewing met die siekte-emeritaat (KO, art 13) van dr IL Bekker.

Aan ds Sarel Venter van Reitz met die siekte van sy dogtertjie (8 jr).

Aan oudl JM Earle, wie se skoonseun, Nico Malan, in Bloemfontein Hospitaal opgeneem is nadat hy skielik in sy onderlyf verlam is.

Mosie van bemoediging aan ds Kobus van Tonder (emeritus) en gesin.

2.4.4 Mosies vir verootmoediging

As Sinode van die GKSA is ons gedurende ons vergadering telkens gekonfronteer met ons eie menslike tekortkominge en sondigheid. Ons het egter ook die hele tyd die groot genade en liefde van God beleef en wil graag daarvan getuig. God het ons laat kennis neem van die nood in kerk en wêreld. Daar is verdeeldheid en spanning wat pynlik en vernederend is. Daar is geestelike en morele verval wat getuig van onkunde van en ongehoorsaamheid aan die Woord van God. Ons beleef al reeds die tug van die Here in hierdie dinge en in siekte-epidemies, verval en agteruitgang. Ons glo dat die Here, wat sy liefde in Christus reeds aan ons bewys het, ons wil bring tot gesamentlike gebed en verootmoediging. Daarom roep ons almal/alle kerke op tot 'n tyd van gebed en vas om God te dank vir sy genade en opnuut ons eie sonde voor Hom te bely en te bid van die redding van die wêreld en koms van die Koninkryk van God.

2.4.5 Gelukwense met verjaarsdae/huweliksherdenkings

5 Januarie: Oudle W Grovè en F Kruger word gelukgewens met hulle verjaarsdag.

6 Januarie: Ds PH Fick, oudl N Ligthelm en ds AH Mulder word gelukgewens met hulle verjaarsdae.

7 Januarie: Ds PW Kurpershoek word gelukgewens met sy verjaarsdag.

9 Januarie: Oudl MN Hermann word gelukgewens met sy verjaarsdag.

9 Januarie: Oudl TM Buys en dr J Pretorius word gelukgewens met die herdenking van hulle huwelike.

10 Januarie: Ds JA Schutte word gelukgewens met sy verjaarsdag.

11 Januarie: Gelukwense aan ds LH Stavast met sy tagtigste verjaarsdag en ds AP Tredoux met sy verjaarsdag.

12 Januarie: Oudl WJD Fouché word gelukgewens met sy huweliksherdenking.

13 Januarie: di JP Bingle en GJ Meijer word gelukgewens met hulle verjaarsdae.

2.4.6 Ander gelukwense

‘n Woord van hartlike gelukwensing aan een van ons geestelike vaders binne die GKSA. Prof Bert Floor het pas op 82-jarige ouderdom sy 35ste boek vir publikasie in Nederland ingehandig. Die titel van sy nuutste boek is: “Waar engelen woon en werken”.

Gelukwense aan ds TC de Klerk met die geboorte van ‘n kleinseun.

Gelukwense aan dr Wymie du Plessis met haar doktorsgraad.

3. DAGSLUITINGS

3.1 Dagsluiting, Woensdag 4 Januarie 2006 (Art 40)

Oudl TM Buys sluit af deur te lees uit Neh 2:11 ev; te laat sing van Sb 33 en voor te gaan in gebed.

3.2 Dagsluiting, Donderdag 5 Januarie 2006 (Art 103)

Oudl H van der Wateren lees uit Judas 17, laat sing van Ps 97:1 en gaan voor in gebed.

3.3 Dagsluiting, Vrydag 6 Januarie 2006 (Art 139)

Oudl JP Snyman lees uit Spreuke 30, laat sing van Ps 31:17 en gaan voor in gebed.

3.4 Dagsluiting, Saterdag 7 Januarie 2006 (Art 153)

Oudl H van Tonder lees uit Lev 10, laat sing van Ps 40: 4 en gaan voor in gebed.

3.5 Dagsluiting, Maandag 9 Januarie 2006 (Art 178)

Oudl MJ du Plessis lees uit Jesaja 40:25 ev, gaan voor in gebed en laat sing van Ps 93:1 en 4.

3.6 Dagsluiting, Dinsdag 10 Januarie 2006 (Art 209)

Oudl W Cilliers sluit af deur te lees uit 1 Korintiërs 15:1-10, 58, voor te gaan in gebed en Ps 90:1 en 9 te laat sing.

3.7 Dagsluiting, Woensdag 11 Januarie 2006 (Art 247)

Oudl IJ Lessing lees van Openbaring 2, laat sing van Skrifberyming 2-4, en gaan voor in gebed.

- 3.8 Dagsluiting, Donderdag 12 Januarie 2006 (Art 263)
Oudl E van Loggerenberg sluit af deur te lees uit Job 38 en 42, te laat sing van Sb 1-1:3 en 7, en voor te gaan in gebed.

4. DAGOPENINGE

- 4.1 Dagopening, Donderdag 5 Januarie 2006 (Art 41)
Dr SJ van der Walt open die vergadering deur voor te lees uit Joh 19, enkele gedagtes daaruit voor te hou, te laat sing van Ps 116:1, 7, 9 en 'n gebed te doen.
- 4.2 Dagopening, Vrydag 6 Januarie 2006 (Art 104)
Ds LJ van der Walt open deur te lees uit Kol 3:12 ev, voor te gaan in gebed en te laat sing van Ps 48:5.
- 4.3 Dagopening, Saterdag 7 Januarie 2006 (Art 140)
Ds HT de Villiers open deur te lees uit Eseeg 24:16 ev, te laat sing van Ps 51:4 en 8 en 'n gebed te doen.
- 4.4 Dagopening, Maandag 9 Januarie 2006 (Art 154)
Dr G Breed open deur te lees uit Luk 19, voor te gaan in gebed en te laat sing uit Ps 128:1 en 2.
- 4.5 Dagopening, Dinsdag 10 Januarie 2006 (Art 180)
Dr JL Venter open deur te lees uit Jesaja 55 en te laat sing van Ps 33:1 en voor te gaan in gebed.
- 4.6 Dagopening, Woensdag 11 Januarie 2006 (Art 210)
Dr SJ van der Merwe open deur as gebed te laat sing Ps 43:3, te lees uit Johannes 17:11 ev, waarna gesing word van Sb 9-4:1, 4, 5 en 6.
- 4.7 Dagopening, Donderdag 12 Januarie 2006 (Art 248)
Ds EJ Tiemensma open deur te lees van Luk 7:24-28, te laat sing van Sb 15-1:1-4 en voor te gaan in gebed.
- 4.8 Dagopening, Vrydag 13 Januarie 2006 (Art 264)
Ds RJP du Plessis open die vergadering deur te lees uit Filippense 1:en verder, te laat sing van Sb 9-3:1 en 2, en voor te gaan in gebed.

5. DAAGLIKSE PRESENSIE

- 5.1 Woensdag 4 Januarie 2006 (Art 27)
Di J van Schaik en D Pansegrouw sluit aan by die vergadering en betuig hulle instemming met die Openlike Verklaring deur op te staan.
- 5.2 Donderdag 5 Januarie 2006 (Art 42)
Ds RA Bain en oudl WD Pieters (Bosveld) sekundus in plaas van oudl SP Malan word in die vergadering verwelkom. Hulle betoon hulle instemming met die Openlike Verklaring.
- 5.3 Vrydag 6 Januarie 2006 (Art 105)
Oudle J Kruger (Randvaal Part Sinode) en BJ Vorster (Oostelike Part Sinode) betuig hulle instemming met die Openlike Verklaring.
- 5.4 Maandag 9 Januarie 2006 (Art 156)
Oudl T Jooste (Noordwes) betuig sy instemming met die Openlike Verklaring en neem sy plek in.

6. BESOEKERS

Mnr N Jackson, verslaggewer van Beeld, word in die vergadering verwelkom.'n Besondere woord van verwelkoming word gerig aan dr JJ Gerber van die NG Kerk. Ds GNV Botha (emeritus) word verwelkom (Art 42).

7. GOEDKEURING VAN DIE NOTULE

- 7.1 Die Notule word voorgehou van artt 1 tot 56 (Art 107).
- 7.2 Die Notule word goedgekeur van artt 57 tot 128 (Art 157).
- 7.3 Die Notule word goedgekeur van artt 129 tot 171 (Art 250).
- 7.4 Die Notule word goedgekeur van artt 172 tot 286 (Art 297).